

INHOUD

VOORWOORD	I
DELEN VAN WERKNEMERS	I
HANNE DAEMS	
INLEIDING	I
I. WAT IS “DELEN VAN WERKNEMERS”?	2
A. BRIDGE-PROJECT ACERTA	2
1. Inleiding	2
2. Negen wegen naar het delen van werknemers	2
B. HET MULTIWERKGEVERSCAP	4
1. Wat?	4
2. Waarom?	4
3. Hoe?	5
II. WETTIGHEID MULTIWERKGEVERSCAP	6
A. WETTELIJKE REGELING IN HET ARBEIDSRECHT?	6
B. VERBOD OP TERBESCHIKKINGSTELLING	9
1. Draagwijdte verbod	9
2. Multiwerkgeverschap vs. het verbod	10
C. MEERPARTIJENOVEREENKOMST	11
1. Wettelijk kader	11
a. Inleiding	11
b. Enkele kenmerken	12
c. Burgerlijk Wetboek	13
2. Toepassing op het multiwerkgeverschap	13
III. GEBRUIK MEERPARTIJENOVEREENKOMST IN HET ARBEIDSRECHT: GEVOLGEN	14
A. INLEIDING	14
B. WERKGEVERSBEVOEGDHEDEN	14
C. GEZAMENLIJKE GEHOUDENHEID WERKGEVERS	15
D. COLLECTIEF ARBEIDSRECHTELIJKE GEVOLGEN	16
CONCLUSIE: WETTELIJKE REGELING NODIG	17

HET ALCOHOLSLOT: KRITISCHE ANALYSE VAN DE WETSWIJZIGING VAN 6 MAART 2018 EN HAAR TOEPASSINGSPRAKTIJK21

TATJANA DE FREYNE

INLEIDING21

I. HET WETTELIJKE EN ORGANISATORISCHE KADER22

A. ALCOHOL EN VERKEER22

1. *Een haat-liefderelatie*22
2. *Rijden onder invloed*24
3. *Het alcoholslot*25
 - a. Algemeen25
 - b. Wat is een alcoholslot?26

B. HET ALCOHOLSLOT IN BELGIË28

1. *De wettelijke evolutie*28
2. *Het alcoholslot sinds de wetswijziging*29
 - a. Toepassingsvoorwaarden29
 - b. Bijzonderheden31
 - c. Procedure31
 - d. Het kostenplaatje35
 - e. Schending van het alcoholslot36
3. *Besluit*37

II. DE TOEPASSINGSPRAKTIJK VAN HET ALCOHOLSLOT37

A. HET ALCOHOLSLOT IN CIJFERS37

1. *Algemeen*37
2. *Een blik op het aantal alcoholsloten*38
3. *Een blik op de veroordeelde*39
4. *Een blik op de uitvoering*43
5. *Besluit*47

B. HET ALCOHOLSLOT IN DE PRAKTIJK48

1. *Het interview*48
2. *Analyse van de interviews*50
 - a. *Zaak één*50
 - b. *Zaak twee*52
 - c. *Zaak drie*54
 - d. *Zaak vier*56
3. *Visie omtrent het alcoholslot sinds de wetswijziging*59
 - a. Algemeen59
 - b. Het toepassingsgebied61
 - c. De afwijking, de beperking en de vermindering van de kosten61
 - d. De begeleiding en uitvoering63
 - e. Knelpunten en uitdagingen64

III. AANBEVELINGEN	66
A. ALGEMEEN	66
B. AANBEVELINGEN OP HET NIVEAU VAN DE WETTELIJKE BEPALINGEN	66
1. <i>De kostprijs</i>	66
2. <i>Tijdelijke rijgeschiktheid</i>	68
3. <i>Voertuigen die niet in aanmerking komen voor een alcoholslot</i>	68
4. <i>Het levenslange alcoholslot</i>	69
C. AANBEVELINGEN OP HET NIVEAU VAN DE PROCEDURE EN DE UITVOERING	70
1. <i>Uitvoering van het alcoholslot</i>	70
2. <i>Vorming</i>	71
3. <i>Communicatie</i>	71
4. <i>Incentive voor de deelnemers</i>	71
CONCLUSIE	72

RECHTSBESCHERMING TEGEN ADMINISTRATIEVE HANDHAVING IN HET OMGEVINGSRECHT: EEN VERDERE VERKOKERING BINNEN HET VLAAMSE GEWEST? Onderzoek naar aanleiding van het kaderdecreet betreffende de bestuurlijke handhaving	77
---	----

IRIS DEPOORTER

NOOT VOORAF	77
--------------------	----

INLEIDING	77
------------------	----

I. BESTUURLIJKE HANDHAVING	79
A. BESTUURLIJKE HANDHAVING IN HET OMGEVINGSRECHT	80
1. <i>Handhavingsprioriteiten, -beleidslijnen en -programma's</i>	80
2. <i>Inbreuk of misdrijf</i>	81
3. <i>Toezichthouders, verbalisanten, opsporingsambtenaren en stedenbouwkundige inspecteurs</i>	81
4. <i>Bestuurlijke handavingsinstrumenten</i>	83
a. <i>Preventieve bestuurlijke handavingsinstrumenten</i>	83
b. <i>Bestuurlijke geldboete</i>	83
B. KADERDECREET BESTUURLIJKE HANDHAVING	85
1. <i>Krachtlijnen van het Kaderdecreet Bestuurlijke Handhaving</i>	85
2. <i>Handavingsprogramma's en beleidslijnen</i>	86
3. <i>Inbreuk of misdrijf</i>	86
4. <i>Toezichthouders en opsporingsagenten</i>	86
5. <i>Bestuurlijke handavingsinstrumenten</i>	87
a. <i>Preventieve bestuurlijke handavingsinstrumenten</i>	87
b. <i>Bestuurlijk beslag</i>	88
c. <i>Bestuurlijke geldboete</i>	88

C.	TUSSENCONCLUSIE	90
II.	RECHTSBESCHERMING TEN AANZIEN VAN BESTUURLIJKE HANDHAVING	91
A.	ALGEMENE THEORIE MET BETREKKING TOT RECHTSBESCHERMING BIJ BESTUURLIJKE HANDHAVING	91
1.	<i>Administratieve sanctie = straf?</i>	91
2.	<i>Administratieve sancties in het omgevingsrecht en het KBH = straf?</i>	93
B.	RECHTSBESCHERMING BINNEN HET OMGEVINGSRECHT EN HET KBH	94
1.	<i>Nemo tenetur prodere se ipsum</i>	94
a.	Het <i>nemo tenetur</i> -beginsel binnen administratieve handhaving	94
b.	<i>Nemo tenetur</i> in het omgevingsrecht en het KBH gewaarborgd?	95
2.	<i>Recht op toegang tot een rechtscollege met volle rechtsmacht</i>	98
a.	Theorie met betrekking tot volle rechtsmacht bij administratieve handhaving	98
b.	Volle rechtsmacht in het omgevingsrecht en het KBH?	99
3.	<i>Ne bis in idem-principe</i>	100
a.	Theorie met betrekking tot het <i>ne bis in idem</i> -principe binnen de administratieve handhaving	100
b.	Het <i>ne bis in idem</i> -principe in het omgevingsrecht en het KBH gewaarborgd?	101
C.	TUSSENCONCLUSIE	103
III.	MEER STROOMLIJNING DOOR HET KADERDECREET BESTUURLIJKE HANDHAVING?	104
A.	NAAR MEER HARMONISERING VAN DE REGELGEVING MET BETREKKING TOT BESTUURLIJKE HANDHAVING?	104
B.	HARMONISERING VAN DE BESTUURLIJKE HANDHAVING DANKZIJ HET KBH?	105
C.	HARMONISERING VAN HET OMGEVINGSRECHT DOOR MIDDEL VAN HET KBH?	108
D.	TUSSENCONCLUSIE	110
EINDCONCLUSIE		111
ARTIFICIËLE INTELLIGENTIE EN STRAFRECHTELIJKE VERANTWOORDELIJKHEID		115
VINCENTE KERKHOFS		
INLEIDING		115
I. PROBLEEMSTELLING		115
II. METHODOLOGIE		118
DEEL I. DEFINITIE		119

I. ALGEMEEN	119
II. VOORSTEL VAN DEFINITIE	120
A. ARTIFICIEEL	120
B. INTELLIGENTIE	120
1. Noodzakelijkheid	121
2. Wenselijkheid	121
C. ELEMENTEN VAN DEFINITIE	123
1. Systeem van niet-natuurlijke oorsprong	124
2. Gegevens verwerken	124
3. Acties ondernemen	124
4. Doelstellingen verwezenlijken	125
5. Autonomie	125
D. DEFINITIE	126
DEEL II. DE LEGE LATA	126
I. KUNNEN AI-SYSTEMEN MISDRIJVEN PLEGEN?	126
II. TOEREKENING AAN EEN RECHTSSUBJECT	131
A. TOEREKENING	135
1. Inleiding	135
a. Materiële toerekening	135
b. Wettelijke toerekening	136
c. Conventionele toerekening	136
d. Rechterlijke toerekening	136
2. Objectieve toerekening	137
a. Makers	137
b. Gebruikers	139
3. Subjectieve toerekening	141
a. Opzettelijke misdrijven	142
b. Onachtzaamheidsmisdrijven	145
III. TUSSENBSLUIT	148
DEEL III. DE LEGE FERENDA	149
I. INLEIDING	149
II. TRANSPARANTIE	150
III. GRADEN VAN AUTONOMIE	153

IV. STRAFRECHTELIJKE VERANTWOORDELIJKHEID VAN AI155

A. STRAFRECHTELIJKE VERANTWOORDELIJKHEID EN RECHTSPERSOONLIJKHEID155

B. STRAFRECHTELIJKE VERANTWOORDELIJKHEID ALS CONSTRUCTIE156

C. STRAFRECHTELIJKE VERANTWOORDELIJKHEID ALS MOREEL BEGRIP158

 1. *Moreel bestanddeel en schuld*158

 2. *Funcities van de straf*160

D. TUSSENBSLUIT161

V. ANDERE OPLOSSINGEN161

A. NORMATIEVE ARCHITECTUUR161

B. WETTELIJKE TOEREKENING162

C. AFZONDERLIJKE REGELING IN FUNCTIE VAN HET TOEPASSINGSGEBIED163

VI. TUSSENBSLUIT165

BESLUIT165

DE ROMEINSE REPUBLIEK EN DE LEGITIMATIE VAN HET CONSULAAT IN FRANKRIJK169

RODRICK VAN DER SMISSEN

INLEIDING169

I. MACHTSVERDELING ONDER DE ROMEINSE REPUBLIEK: OVERZICHT VAN DE PUBLIEKRECHTELIJKE INSTELLINGEN171

A. SENAAT172

 1. *Inleiding*172

 2. *Samenstelling*172

 3. *Benoeming*173

 4. *Bevoegdheden*174

B. MAGISTRATUUR175

 1. *Inleiding*175

 2. *Twee pivotale beginselen*177

 3. *De politieke loopbaan*178

 a. Consul178

 b. Praetor180

 c. Aedilis181

 d. Quaestor181

 4. *Andere magistratenfuncties*182

 a. Dictator182

b.	Censor	183
c.	Proconsul en propraetor	183
5.	<i>Andere actoren buiten de magistratenfuncties</i>	184
a.	Volkstribuun	184
b.	Praefectus	184
C.	DE VOLKSVERGADERINGEN	185
1.	<i>Inleiding</i>	185
2.	<i>Comitia centuriata</i>	186
3.	<i>Comitia Tributa</i>	186
4.	<i>Concilium Plebis</i>	187
II.	MACHTSVERDELING ONDER HET “NAPOLEONTISCHE” CONSULAAT: OVERZICHT VAN DE PUBLIEKRECHTELIJKE INSTELLINGEN	187
A.	CONTEXT	187
B.	VERKIEZINGEN	191
C.	WETGEVENDE MACHT	192
1.	<i>Inleiding</i>	192
2.	<i>Corps Législatif</i>	192
a.	Onder de grondwet van 22 Frimaire Jaar VIII	192
b.	Onder de grondwet van 16 Thermidor Jaar X	193
3.	<i>Tribunat</i>	193
a.	Onder de grondwet van 22 Frimaire Jaar VIII	193
b.	Onder de grondwet van 16 Thermidor Jaar X	194
4.	<i>Sénat</i>	194
a.	Onder de grondwet van 22 Frimaire Jaar VIII	194
b.	Onder de grondwet van 16 Thermidor Jaar X	195
D.	UITVOERENDE MACHT	197
1.	<i>Inleiding</i>	197
2.	<i>Consuls</i>	197
a.	Onder grondwet van 22 Frimaire Jaar VIII	197
b.	Onder de grondwet van 16 Thermidor Jaar X	198
3.	<i>Conseil d'état</i>	199
4.	<i>Plébiscite</i>	200
5.	<i>Questeurs du Corps Législatif</i>	200
6.	<i>Préfet</i>	201
III.	VERGELIJKING TUSSEN JURIDISCHE CONCEPTEN UIT DE ROMEINSE REPUBLIEK EN HET NAPOLEONTISCHE CONSULAAT	202
A.	CONTEXT	202
B.	VERGELIJKING VAN DE MAGISTRATENFUNCTIES	204
1.	<i>Consuls</i>	204
2.	<i>Quaestor v. Questeur du Corps Législatif</i>	206
3.	<i>Censor v. Censeurs de la Banque de France</i>	206
4.	<i>Praefectus v. Préfet</i>	207

C.	VERGELIJKING VAN DE WETGEVENDE INSTELLINGEN.....	207
1.	<i>De Senaat onder beide regimes: aristocratische kamer met of zonder macht?</i>	207
2.	<i>Concilium Plebis en het Tribunaat: van wetgevende instelling met vetorecht naar “discussiekamer”</i>	208
D.	SENAATSCONSULTEN EN PLEBISCIENTEN	209
1.	<i>Senaatsconsulten</i>	209
2.	<i>Plebiscienten</i>	210
E.	OVERZICHT GELIJKENISSEN EN VERSCHILLEN JURIDISCHE CONCEPTEN	210
F.	REPUBLIEK, DICTATUUR, CAESARISME?	211

**IV. WAT WAREN DE BEWEEGREDEKEN OM BIJ DE VORMING VAN HET CONSULAAT
INSPIRATIE TE PUTTEN UIT DE ROMEINSE REPUBLIEK?**..... 214

A.	KLASSIEKE OUDHEID ALS REFERENTIE: DEEL VAN LANGERE TRADITIE OF UNICUM ONDER HET CONSULAAT?.....	214
1.	<i>Ancien Régime</i>	214
2.	<i>Amerikaanse revolutie</i>	215
3.	<i>Revolutionaire periode</i>	216
B.	GEDACHTEGOED VAN ENKELE VOORAANSTAANDEN DIE EEN BIJDRAGE HEBBEN GELEVERD AAN DE TOTSTANDKOMING VAN HET CONSULAAT	218
1.	<i>Opleiding</i>	218
2.	<i>Pensées de Pierre-Louis ROEDERER</i>	219
3.	<i>Pensées de Emmanuel-Joseph SIEYÈS</i>	220
4.	<i>Pensées de Napoléon BONAPARTE</i>	223

CONCLUSIE..... 224

**GERECHTIGHEID VOOR SLACHTOFFERS VAN INTERNATIONALE
MISDRIJVEN VOOR HET INTERNATIONAAL STRAFHOF IN THEORIE EN
PRAKTIJK**..... 227

JONI VAN LAEKEN

INLEIDING..... 227

I. HET CONCEPT GERECHTIGHEID..... 229

A.	GERECHTIGHEID: ALGEMEEN.....	229
1.	<i>Een algemene omschrijving van een complex concept</i>	229
2.	<i>Een filosofische benadering</i>	230
a.	ARISTOTELES: een klassiek-filosofische benadering	231
b.	J. RAWLS: een modern-filosofische benadering	231
B.	GERECHTIGHEID IN HET INTERNATIONAAL STRAFRECHT	232
1.	<i>International criminal justice</i>	232
a.	Een algemene omschrijving	232
b.	Heersende gerechtigheidstheorieën in het nationaal strafrecht	233

2.	<i>Transitional justice</i>	235
C.	GERECHTIGHEID VOOR SLACHTOFFERS VAN INTERNATIONALE MISDRIJVEN IN HET INTERNATIONAAL STRAFRECHT.....	236
1.	<i>Behoeften van slachtoffers van internationale misdrijven</i>	236
2.	<i>Kernelementen van gerechtigheid voor slachtoffers van internationale misdrijven</i>	237
3.	<i>Conclusie</i>	238
II.	GERECHTIGHEID VOOR SLACHTOFFERS VAN INTERNATIONALE MISDRIJVEN VOOR HET INTERNATIONAAL STRAFHOF: EEN THEORETISCH KADER	239
A.	POSITIE EN RECHTEN VAN SLACHTOFFERS VOOR DE <i>AD HOC</i> TRIBUNALEN VAN DE 20E EEUW: VAN NEURENBERG TOT RWANDA.....	239
B.	POSITIE EN RECHTEN VAN SLACHTOFFERS VOOR HET INTERNATIONAAL STRAFHOF.....	241
1.	<i>Definitie van slachtoffers in het regelgevende kader van het Internationaal Strafhof</i>	241
a.	Eerste criterium: natuurlijk persoon of rechtspersoon.....	242
b.	Tweede criterium: schade.....	243
c.	Derde criterium: rechtsmacht van het Internationaal Strafhof.....	243
d.	Vierde criterium: causaal verband.....	244
2.	<i>Rechten van slachtoffers voor het Internationaal Strafhof</i>	244
a.	Recht op deelname aan het proces.....	244
b.	Recht op bescherming tijdens de deelname aan het proces.....	249
c.	Recht op herstelbetaling.....	250
C.	CONCLUSIE.....	254
III.	GERECHTIGHEID VOOR SLACHTOFFERS VAN INTERNATIONALE MISDRIJVEN VOOR HET INTERNATIONAAL STRAFHOF IN DE PRAKTIJK: CASE STUDY DE ZAAK-KATANGA	254
A.	CONTEXT VAN DE ZAAK-KATANGA.....	254
B.	POSITIE EN RECHTEN VAN SLACHTOFFERS VOOR HET INTERNATIONAAL STRAFHOF IN DE ZAAK-KATANGA.....	256
1.	<i>Recht op deelname aan het proces</i>	256
a.	Deelname overeenkomstig artikel 68(3) van het Statuut van Rome.....	256
b.	Wettelijke vertegenwoordiging.....	258
2.	<i>Recht op bescherming tijdens de deelname aan het proces</i>	259
3.	<i>Recht op herstelbetaling</i>	259
a.	Herstelbetalingen overeenkomstig artikel 75 van het Statuut van Rome.....	259
b.	Het <i>Trust Fund for Victims</i> : mandaat inzake het verlenen van bijstand.....	262
C.	TOETSING VAN DE ZAAK-KATANGA AAN DE TWEE KERNELEMENTEN VAN GERECHTIGHEID VOOR SLACHTOFFERS VAN INTERNATIONALE MISDRIJVEN.....	262
1.	<i>Procedurele gerechtigheid</i>	263
2.	<i>Materieelrechtelijke gerechtigheid</i>	266
3.	<i>Conclusie: Is er sprake van gerechtigheid voor de slachtoffers in de zaak-Katanga?</i>	269
	CONCLUSIE	270

**HET MEEROUDERGEZIN BINNEN HET BELGISCHE RECHT:
STURINGSMOGELIJKHEDEN INZAKE HET OUDERLIJK GEZAG,
HET ERFRECHT EN DE GIFTEN** 273

ANNA MARIA WILMOT

INLEIDING 273

**DEEL I. MEEROUDERGEZINNEN EN HET JURIDISCH OUDERSCHAP BINNEN HET
HUIDIGE RECHT** 274

I. MEEROUDERGEZIN ALS GEZINSVORM 274

A. BEGRIP 274

B. VERKLARINGEN OMTRENT HET ONTSTAAN VAN MEEROUDERGEZINNEN 276

II. MEEROUDERGEZINNEN IN CONCRETO: 3 ILLUSTRATIES 277

A. ILLUSTRATIE 1 277

B. ILLUSTRATIE 2 278

C. ILLUSTRATIE 3 278

III. JURIDISCH OUDERSCHAP 279

A. VERHOUDING TUSSEN HET JURIDISCH OUDERSCHAP EN DE AFSTAMMING 279

B. OORSPRONKELIJKE AFSTAMMING 280

C. ADOPTIEVE AFSTAMMING 281

D. GEVOLGEN VAN HET JURIDISCH OUDERSCHAP 282

E. DE POSITIE VAN DE NIET-JURIDISCHE OUDER 283

IV. RELEVANTE PARLEMENTAIRE STUKKEN EN BELEIDSDOCUMENTEN 285

A. WETSVOORSTELLEN INZAKE ZORGOUDERSCHAP EN MEDEBESLISSINGSRECHT
VAN STIEFOUDERS 285

B. INFORMATIEVERSLAG COMMISSIE INSTITUTIONELE AANGELEGENHEDEN 286

C. FEDERALE REGEERAKKOORDEN 2014 EN 2020 287

V. DEELCONCLUSIE 287

DEEL II. STURINGSMOGELIJKHEDEN VOOR MEEROUDERGEZINNEN 288

I. STURINGSMOGELIJKHEDEN MET BETREKKING TOT HET OUDERLIJK GEZAG 288

A.	ALGEMEEN.....	288
1.	<i>Begrip en situering binnen het huidige recht</i>	288
2.	<i>Rechten en plichten onder het ouderlijk gezag</i>	290
B.	STURINGSMOGELIJKHEDEN.....	291
1.	<i>Meerouderschapsovereenkomst</i>	291
2.	<i>Recht op persoonlijk contact (art. 375bis BW)</i>	293
a.	<i>Toepassingsgebied</i>	293
b.	<i>Modaliteiten van het persoonlijk contact</i>	294
c.	<i>Bewijs van bijzondere affectieve band</i>	296
d.	<i>In het belang van het kind</i>	296
3.	<i>Feitelijk gezag en de lastgevingsovereenkomst</i>	298
4.	<i>De materiële bewaring en het blokkaderecht</i>	299
5.	<i>Onderwijsaangelegenheden</i>	301
6.	<i>Voogdij bij het overlijden van de juridische ouders</i>	301
C.	TOEGEPAST OP DE ILLUSTRATIES.....	303
1.	<i>Illustratie 1</i>	303
2.	<i>Illustratie 2</i>	304
3.	<i>Illustratie 3</i>	305
D.	DEELCONCLUSIE OUDERLIJK GEZAG.....	306
II.	STURINGSMOGELIJKHEDEN MET BETREKKING TOT HET ERFRECHT EN DE GIFTEN	306
A.	ALGEMEEN.....	307
1.	<i>Wettelijk erfrecht</i>	307
2.	<i>Techniek van de inbreng</i>	308
3.	<i>Wettelijk reserve</i>	309
4.	<i>Inkorting</i>	310
B.	STURINGSMOGELIJKHEDEN.....	312
1.	<i>Testament en legaten</i>	312
2.	<i>Schenking en erfovereenkomsten</i>	313
a.	<i>Schenken</i>	314
b.	<i>Erfovereenkomsten</i>	315
C.	TARIEVEN INZAKE SCHENKINGS- EN SUCCESSIERECHTEN.....	320
D.	TOEGEPAST OP DE ILLUSTRATIES.....	322
1.	<i>Illustratie 1</i>	322
2.	<i>Illustratie 2</i>	323
3.	<i>Illustratie 3</i>	324
E.	DEELCONCLUSIE ERFRECHT EN GIFTEN.....	327
	CONCLUSIE	328

**WAT ALS JE OUDERS GAAN SCHEIDEN? EEN BROCHURE OP MAAT
VAN HET KIND** 331

CÉLESTE DUPONT

WIE IS DE RECHTER? 333

HOE KAN IK MET DE RECHTER PRATEN? 334

HOE ZAL HET GESPREK MET DE RECHTER VERLOPEN? 337

WIE MAG IK MEENEMEN NAAR HET GESPREK? 338

WAT GEBEURT ER NA HET GESPREK? 339

BIJ WIE KAN IK TERECHT MET MIJN VRAGEN? 340

NUTTIGE LINKS 342